

IDEJE, KAJ POČETI Z OTROKI DOMA

(za vse starostne skupine otrok)

pripravila Tina Lasnik

- Vsi otroci, radi pojejo, plešejo, ustvarjajo, gradijo, raziskujejo, se učijo, delajo s svojo domišljijo, si izmišljajo stvari...
- **DRUŽINSKA TEKMOVANJA** : Skupaj z otroki pripravite radio, računalnik, tablico ali telefon, tehnološko napravo, ki bo predvajala glasbo/pesmi. Če ste iz glasbene družine, je še bolje uporabiti glasbila, ki jih imate doma. Izberete dnevno sobo ali katerikoli drug prostor, in ga pripravite tako, da bo izgledal kot nekakšen oder (miza, na kateri bo računalnik z zvočniki - recimo za DJ, ki bo vrtel glasbo; kavč, blazine ali stoli za publiko; odeja okoli njene pa recimo plišaste igrače za oder). Poiščete predmet, ki vam bo služil kot mikrofona, in lahko začnete z glasbenim spektaklom. Na koncu lahko določite zmagovalca, ki bo prejel največ točk (vsak član družine napiše število točk, ki bi jih podaril tekmovalcu; starši ali starejši otroci točke preštejejo in razglasite zmagovalca). Zmagovalec lahko dobi npr. malo čokolado ali nagrado, po vašem izboru. Pevsko dejavnost lahko spremenite tudi v plesno tekmovanje ali pa priredite tekmovanje v talentih (kot na primer slovenska oddaja Slovenija ima talent). Pazite le, da boste ohranjali dobro voljo, in da ne bo prišlo do nesporazumov.
- **UMETNOST**. Če imate na voljo likovni material (barvice, flomastri, vodene barvice, tempera barvice, liste, svinčnike, lepila, škarje, itd.) je z njim možno ustvarjati na različne načine.
 - 1.) **Trganka**; otrokom dajte barvne papirje, časopise, revije ter jim naročite, da jih strgajo na manjše kose. Nato iz teh kosov lahko ustvarijo sliko. Naj se otroci prepustijo domišljiji.
 - 2.) **Risanje ob glasbi**; otrokom predvajajte različno instrumentalno glasbo (brez petja), ob tem naj otroci rišejo, barvajo. Kasneje se lahko z njimi pogovorite, kaj so ustvarili, in kako so se počutili ob risanju z glasbo.
 - 3.) Otroci seveda lahko samo rišejo, lahko jim ponudite različne **pobarvanke**.
 - 4.) Ustvarjate lahko s **slanim testom, plastelinom** (na internetu se najde veliko domačih proizvodov, receptov, idej).
 - 5.) Z najmlajšimi člani družine lahko ustvarjate s **prstnimi barvami** ali tempera barvami (lahko naredite **odtise rok, nog, tapkanje s prsti**). Pri ustvarjanju s tapkanjem prstov lahko zraven z otroci izvajate različne **bibarije, prstne igre**.
 - 6.) Če imate doma, na voljo še kaj **odpadnega materiala** (škatlice, zamaški, časopis, vate, karton, lepenke), lahko z otroci **ustvarite vozila, hiše, gradove, robote**. Na primer: Vzamete majhno škatlico, otroci naj jo pobarvajo z različnimi barvami, okrasijo z različnimi okraski. Nato vzemite lepilo, lahko tudi pištolo z vročim lepilom (uporabijo samo odrasli) in na škatlico prilepite 4 zamaške.
 - 7.) **Različne opcije risanja**; levičarji rišejo z desno roko, desničarji z levo roko; risanje z zaprtimi očmi, risanje s prsti na nogah, risanje z usti (kasneje potrebno razkužiti čopiče ali pripomočke, s katerimi boste ustvarjali). **Risanje z zaprtimi očmi**, lahko nadgradite tako, da eden z zaprtimi očmi riše, drugi pa mu podaja navodila, kje in kaj mora narisati (otrok se uči poslušanja, razvija druga čutila, vadi svojo orientacijo na listu).

- **KUHINJA**

- 1.) Starši, ki ste doma, lahko z otroki skupaj kuhate, naj otroci postanejo mali kuharski pomočniki. Lahko se lotite peke piškotov (otroci jih lahko poljubno okrasijo), pečete različna peciva, torte. Lotite se lahko peke domačega kruha.

- Če imate doma domače **hišne ljubljence, jih lahko naučite novih trikov, novih znanj**. Z otroci lahko raziskujete, kaj vsaka žival potrebuje, kaj živali jejo, kje živijo. Ogledate si lahko programe na televiziji, ki vsebujejo živalske tematike.

- Čeprav se trudimo, da bi otroci čim manj časa preživeli pred tehnološkimi napravami, in čim več v naravi, trenutno tega ne moremo zagotoviti. Z otroci si lahko ogledate zanimive programe na SLO1, Mali kuharski šef, National Geographic, **risanke s poučno vsebino**. Starši, ki imate veliko računalniškega znanja, lahko starejšim otrokom pokažete delo na računalniku. **Otroci lahko spoznavajo črke na tipkovnici in v wordu pišejo besedila. Lahko rišejo v programu risar.**

- Z otroci lahko prebirate **knjige**, ki jih še niste. Otroci lahko obnovijo zgodbe preko ilustracij, naučijo se prostega pripovedovanja. Z otroki lahko primerjate vsebine različnih knjig, na primer razlike med pesniško zbirko ter pravljico.

- **DRUŽABNE IGRE**

- 1.) Doma imate verjetno veliko **družabnih iger**, kot Enka, Človek ne jezi, Domine, Štiri v vrsto, Šah...

- 2.) Z otroci lahko sestavite **sestavljanke**, ki jih imate doma.

- 3.) Lahko iz papirja in slik, ustvarite svoj **spomin** (izberete slike živali na internetu, uporabite printer, slike nalepite na izrezane kvadrate ali pravokotnike). Igrate se lahko dve opciji spomina, **zaprti in odprti spomin**. Odprti spomin- vse kartice so obrnjene tako, da vidimo slike, poiščemo pare. Zaprti spomin- vse kartice so obrnjene narobe, da se slik ne vidi, prav tako poiščemo pare. Določimo zmagovalca tako, da tisti, ki najde več parov zmaga. Lahko pa namesto živalskih motivov izberete karkoli po vaši in otrokovi izbiri. Izberete lahko tudi eno izmed pravljic, in naredite **spomin na podlagi ilustracij v knjigi**. Tudi s tem bodo otroci razvijali besedni zaklad, in urili svoj spomin.

- 4.) Ustvarite lahko **uganke**, ki se navezujejo na izbrano knjigo, ali običajne stvari in dogodke okoli nas. Na primer: Kaj se sveti na dnu morskega dna, in je pri teti luni doma? (Morska zvezda, zvezda na nebu, zvezda).

- 5.) Ena izmed idej, ki je uporabna za več področij, je **pantomima**. Otroci ne smejo govoriti, le z kretnjami in gibi lahko ponazorijo osebo, žival, predmet. Igro lahko spremenite v tekmovanje, recimo oče in hčerke so v eni skupini, mama in sinovi v drugi skupini. Če je otrok edinec, naj vsak tekmuje sam.

- **SKRIVANJE**

- 1.) Z otroci se lahko igrate **skrivalnice**. V notranjih ali zunanjih prostorih.

- 2.) **Igra skrivanje predmetov**. Eden izmed družinskih članov mora ugotoviti, kam so preostali člani družine skrili nek predmet. Pomagajo mu lahko z besedami blizu, daleč ali vroče, mrzlo.

- 3.) **Skrivnostna škatla/vreča**; v vrečo ali škatlo skrijemo različne predmete. Družina se usede v krog. Kdor je na vrsti, ne sme pogledati v vrečo ali škatlo ampak mora predmet otipati, in ugotoviti, kaj se v vreči/ škatli skriva. Ko je oseba prepričana, kaj je našla, vzame predmet iz vreče in ga pokaže ostalim. Skupaj ugotovijo, ali je oseba odkrila pravi predmet ali ne (uporaba čutila za otip, prepoznavanje oblik, materiala, primerjava teže).

- 4.) **Sence**; otrokom ugasnemo luč. Pred steno položimo predmet, prižgemo svetilko in na steni se bo pojavila **senca predmeta**. Skupaj z otroci lahko ugotavljate, za kateri predmet gre. Starši lahko z otroci izdelate preproste lutke iz kartona, jih

nalepite na palčke/ veje, in kasneje otrokom pripravite **lutkovno senčno igro**. Lahko jo izvedete sami, ali skupaj z otroki.

- 5.) **Vodenje slepega**; delo poteka v paru. Eden ima zavezane oči, drugi pa je vodnik. Tisti, ki vodi dela različne poti po prostoru, vodi slepega čez ovire (delo na zaupanju).
 - 6.) **Slepe miši**; eden je slepa miš, in se mu zaveže oči. Slepa miš mora uloviti drugega družinskega člana, in tako se slepi miši zamenjata.
- Starši lahko otroke vključite v **opravljanje hišnih opravil**. Lahko pobrišejo prah, pospravijo svoje postelje in igrače, pometejo po prostoru, pripravijo mizo za obede.
 - **PLAKATI**
- 1.) Doma lahko izdelate **plakat o letnih časih**. Večji list razdelite na 4 enake dele, lahko izrežete tudi zelo velik krog, in ga prav tako razdelite na 4 dele. Starši ali otroci, ki že znajo pisati, napišejo pomlad, zima, jesen, poletje. Nato otrokom pustimo, da najprej sami razvrstijo sličice vremena, krajev, oblačil pod pravilni letni čas. Skupaj preverite, koliko stvari so otroci ugotovili in kje so se zmotili. Sličice nato prilepite. Dnevno lahko pregledujete plakate ter z otroci ponavljate učne vsebine.
 - 2.) Lahko izdelate **plakat o različnih poklicih**. Na primer: zdravniki - poiščite vse pripomočke, ki jih zdravniki potrebujejo za svoje kakovostno delo.
 - 3.) **Plakat o živalih in njihovih bivališčih**; poiščete nekaj primerov živali, naj bodo čim bolj raznolike živali, da jih bo lažje razvrstiti. Na plakat napišete kmetija, morje, travnik, gozd; ter živali razporedite glede na pravi kraj bivališča. Na primer: krava spada pod kmetijo, veverica spada pod gozd, metulj spada pod travnik in riba spada pod morje.
 - 4.) **Želje, misli in občutki na plakatu**; z otroci izdelajte plakat na katerega vsak družinski član lahko napiše, kako se počuti, kaj si želi, dodamo lahko risbe otrok. Skupaj kasneje lahko plakat pregledate, in se pogovorite o zapisanem. Otroške misli starši napišejo na plakat.
 - 5.) **Plakat o KORONAVIRUSU**; z otroci izdelajte plakat o trenutni situaciji, ki jo doživljamo. Nalepimo maske, rokavice, umivanje rok, vodo, mila, razkužila. Navodila, kako si umivati roke, kam kihnemo in kašljamo. Kam odvržemo robčke za enkratno uporabo. Prilepimo sliko doma in dodamo kljukico, dodamo sliko večje skupine na travniku in dodamo križec. O plakatu se z otroci pogovorimo.
 - 6.) **Koledar, vreme**; doma izdelajte plakat, ki bo vseboval dneve v tednu in vreme. Vsak družinski član bo enkrat ali večkrat v tednu označil kakšno je vreme in kateri dan je na sporedu. Pomembno je, da pridete na vrsto vsi družinski člani, da vsi opravite svoje delo.
- **FILMSKI VEČER**; doma lahko pripravite različne filme, ki bi se jih radi ogledali, pripravite si različne prigrizke, npr. kokice (od zdravih do nezdravih, sedaj lahko malce grešimo) ter pijačo. Zvečer, ko se zunaj stemni, sedite na kavč in imejte filmski večer. Tako kot v kinu.
 - **IGRANJE INSTRUMENTOV, PETJE**; če imate doma kakšnega glasbenika, naj nauči še druge družinske člane, kako se igra na njegovo glasbilo. Skupaj lahko ustvarite zbor in imate domače koncerte.
- 1.) **Iz različnih odpadnih materialov lahko glasbila tudi izdelate**, recimo iz plastičnih jogurtovih lončkov. Združite dva lončka, v enega stresite riž, drugi naj bo prazen. Na sredini ju zalepite skupaj in imate ropotuljo.
- **DISCO**; z otroci pripravite prostor, če imate doma kakšen velik zvočnik ali napravo, ki je podobna disko krogli, jo uporabite. Z otroci se uredite, nadenite si oblačila za »na lepše« in se sprostite ob disko glasbi.
 - **RAJALNE IGRE**; obstaja veliko rajalnih iger, ljudskih in otroških pesmi, ki jo lahko sedaj uporabite za zabavo z otroci.

- **IGRA Z ODPADNIM MATERIALOM;** ves les, karton, revije, vate, plastiko, škatlice, lepenke, uporabite pri svobodni igri otrok. Na tla jim položite odejo ter ves odpadni material. Otroci se bodo zamotili in uživali v prosti igri.
- **UTRDBA;** uporabite kuhinjske stole, nekaj odev, blazin, in izdelajte utrdbo. Postavite 4 stole obrnjene drug proti drugemu, na njihove naslonjala razgrnite odejo, in spodaj boste imeli dovolj prostora za igro, branje knjig, druženje z otroki.
- **MODNA REVIIJA;** pobrskajte po svojih omarah, uporabite malo ličil, vklopite glasbo in se sprehodite po prostoru kot prave manekenke in manekeni.
- **FRIZERSKI SALON, NOHTI;** starši lahko se prepustite otrokom, da vam naredijo vaše najlepše frizure, naredite sebi in otrokom manikuro in pedikuro. Počutite se kot v pravem frizerskem in kozmetičnem salonu.
- **SPROŠČANJE;** vzemite odeje ali blazine, z otroki se uležite in pripravite glasbo za umirjanje.
- **SPREHOD;** v bližini vašega doma je sigurno kakšen gozd, v katerega se lahko skrijete. Naučite se svežega zraka, naberite trobentice, regrat. Vzemite listje, kamne, vejice, mah. Iz regrata naredite solato, iz drugih rož šopek, druge naravne materiale pa raziščite (barva, tekstura, debelina, vonj...). Otrokom lahko naravne materiale pustite za raziskovanje. Zunaj na domačem travniku lahko vzamete lupo, preiščete travnik, pogledate za kakšno mravljico, polžem ali metuljem. Povonjajte rože, pobožajte travo, objemite drevesa. Globoko vdihnite, zaužijte svež zrak in izdihnite. Zaprite oči, prisluhnite zvokom iz narave (ptičje petje, šumenje vetra, oglašanje psov z laježem...). Otroke vprašajte, če občutijo zrak na svojem obrazu, veter, ki piha. Če zaznajo toplino sonca.
- **IGRA SLIKAR IN BARVICE;** eden izmed družinskih članov je slikar, ostali so barvice. Ko slikar reče »barvice plešejo«, barvice to naredijo, ko slikar reče »barvice padejo na tla« barvice to storijo. Barvice sledijo navodilom slikarja, dokler slikar eni izmed barvic ne reče: »ti si se zlomila«. Ta barvica postane novi slikar, slikar pa postane nova barvica.
- **ODPADNE STVARI;** sedaj ko imamo vsi dovolj časa lahko razvrstimo naša oblačila, obutev in igrače v naslednje kategorije: obdržim, podarim, vržem v smeti. Skupaj z otroki preglejte otrokove in svoje stvari, in preverite, kaj res potrebujete in kaj ne. Otroku naj vam pomaga pri svojih igračah. Obdrži naj le tiste, s katerimi se res igra.
- **DNEVNIK IZOLACIJE;** skupaj z otroki lahko ustvarite vaš skupen dnevnik izolacije. Napišete, kaj ste delali vse te dni, dodajte slike, risbe... Ustvarite si spomine. Mogoče bi ta dnevnik zelo veliko pomenil tistim staršem, ki sedaj ne morejo biti s svojimi otroci, ker delajo na vodilnih položajih.
- **UČENJE MATEMATIKE;** potrebujete plakat, krogce iz barvnega papirja ali zamaške. Z otroci se lahko naučite števila do deset ali do dvajset. Vsak prostor bo imel eno številko in krogce, na primer: prostor številka 1: številka 1, en krogec, ...
- **MET ŽOGE;** lahko iz časopisnega papirja izdelate žoge, vzamete škatlo, in ciljate koš. Poskusite zadeti koš iz različnih razdalj.
- **DEKORACIJA;** z otroki okrasite stanovanje, hišo s pomladnimi motivi, kot so rože, metulji, sonce.
- **IGRA HITRO PAKIRANJE;** določite časovni interval, recimo 10 minut. Vsak družinski član dobi svoj kovček ali nahrbtnik. Vanj mora spraviti čim več stvari potrebnih za potovanje. Lahko določite ali gre za dopust na morju, smučanje ali kaj drugega. Zmaga tisti, ki ima v svojem kovčku nabranih največ potrebnih stvari za dopust.
- **DIRKALIŠČE;** avtomobile, ki ste jih izdelali iz odpadnih materialov ali ki jih imate doma, boste lahko uporabili kot dirkalne avtomobile. Na plakat narišite dirkališče, izberite si svoj dirkalni avto, in igra naj se začne.

- **TELOVADBA;** z otroci skupaj lahko tudi telovadite. Zjutraj, popoldne ali celo zvečer. Pripravite otrokom zanimive vadbe, ki jih bodo lahko z vami izvedli. Pazite na varnost.
- **LIKI, GEOMETRIJSKA TELESNA;** z otroki lahko iz kartona ali barvnih listov izdelate trikotnike, kvadrate, valje, stožce, pravokotnike, kvadre, krogle, krog, kvadrate, kocke. Tako se učite matematičnih vsebin.
- **KVIZ O DRUŽINI;** pripravite vprašanja in odgovore o družinskih članov. Poskušajte čim več ugotoviti. Mogoče izveste še kakšno zanimivost, ki jo do sedaj niste poznali,
- **IZDELAVA KNJIGE;** skupaj z otroki lahko izdelate knjigo. Otroci naj narišejo ilustracije, starši pa naj po otrokovih besedah napišejo vsebino.
- **MASAŽA;** družina naj se usede v krog, tako da boste lahko vsi gledali nekoga v hrbet. Izvedite skupno masažo. Vsak naj predlaga nek gib, lahko z rokami valjate nekoga po hrbtu, lahko rišete s prsti, lahko pritisnete svojo roko močno ali zelo nežno na hrbet, lahko nekoga masirate tako, kot da ga mažete s sončno kremo.
- **KAMNI;** zunaj naberite različne kamne. Doma jih lahko pobarvate z različnimi barvami, lahko sezidate stolpe iz kamnov. Ustvarite lahko spomin, tako da na bolj ploščate kamne nalepite slike. Lahko jih uporabite pri **igri štiri v vrsto**. Naberete nekaj vej, kamnov ali storžov. Uporabite jih namesto žetonov, ki jih imate pri navadni družabni igri.
- **KAMPIRANJE;** če imate možnost domačega travnika, lahko postavite šotor, prinesete spalne vreče in vse potrebne stvari za pravo kampiranje. Prenočite zunaj, jejte hrano zunaj, zapojte si kakšno pesem ali povejte kakšno zgodbo.
- **PIKNIK;** na domačem travniku položite odejo na travo, iz košare vzemite hrano, pijačo ter pribor, in se sprostite. Kasneje si lahko podajate žogo, igrate nogomet, se lovite.
- **KREDE;** na domačem asfaltu naj otroci rišejo s kredami, lahko se z njimi igrate ristanc (staro igro).
- **UČILNICA DOMA;** otroci naj postanejo učitelji. Svoje igrače naj postavijo po vrstah. Otrok naj vzame kakšno knjigo ali zvezek, in se pretvarja, da otroke uči nekaj zelo pomembnega. Starši pa lahko postanete ravnatelj ali ravnateljice. Ali pa vas bodo otroci vzeli k sebi kot njihove učence.
- **IGRA ČEBULA;** naredite veliko žogo iz časopisnega papirja, v vsako plast nalepite sličice z izzivi. Usedete se v krog, in medtem ko se glasba vrti si podajajte žogo. Ko se glasba ustavi, mora tisti, ki ima zadnji žogo v roki, odviti papir ter poiskati sličico z izzivi. Izziv opravi, nato se igra nadaljuje. Zmaga tisti, ki prejme najmanj izzivov.

Ni ravno dejavnost, je pa nekaj kar bi morali pogosto storiti. Pogovor z otroki, komunikacija. V teh časih imamo dovolj časa, da se z otroki pogovarjamo, se učimo novih besed, prebiramo knjige, odkrivamo nove besede/besedne zveze. Otroci naj si bogatijo besedni zaklad, naj veliko razlagajo in pripovedujejo, obnavljajo pravljice. Preživite čim bolj kakovostno čas z otroki. A najpomembneje, nudite jim varnost, ljubezen in toplino. Gradite na medsebojnih odnosih, razumevanju, spoštovanju. Učite se pravil. Starši bodite vzgled otrokom, otroci pa naj posnemajo in se učijo preko čisto vsakodnevnih opravil.